

Briselē, 2025. gada 5. decembrī
(OR. en)

16234/25
ADD 2

LIMITE

EF 395
ECOFIN 1661
AG 191
BETREG 48
IA 216
ANTICI 204

ECB
EIB

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	ES tiesību aktu ekonomiskās sekas – B pielikums: Metodika

Pielikumā ir pievienots tematā minētais dokuments.

Šajā piezīmē precizēta metodika, kas izmantota, vācot pārskata tabulas sagatavošanai izmantotos datus (A pielikums). Metodikas pieeja ir apkopota 1. tabulā, tostarp: 1) kuri tiesību akti ir iekļauti, 2) kad darbības tiek uzskatītas par būtiskām, 3) kādas ekonomiskās sekas ir iekļautas, 4) ekonomisko seku veidi, 5) A pielikumā izmantotie apzīmējumi, lai klasificētu, vai priekšlikumiem ir pievienots pilnīgs vai daļējs ietekmes novērtējums vai ietekmes novērtējuma nav.

Kopumā ir vērts uzsvērt, ka visi tabulā iekļautie dati par administratīvajām un pielāgošanas izmaksām, kā arī tiešajiem ieguvumiem un (ja pieejams) izmaksu ietaupījumiem ir ņemti no Komisijas ietekmes novērtējumiem, kas pievienoti tiesību aktu priekšlikumiem. Tabulā arī norādīts, cik lielā mērā tika veikts ietekmes novērtējums¹.

Ja tabulā skaitļu trūkst, tas ir saistīts vai nu ar nepilnīgiem ietekmes novērtējumiem, kuros nav uzskaitītas visas attiecīgās izmaksas un ieguvumi, vai ar to, ka Komisija ietekmes novērtējumu nav veikusi. Turklāt skaitliski izteiktas aplēses ne vienmēr ir sniegtas vai dažkārt ir nepilnīgas, vai vairākos gadījumos to trūkst. Ja ietekmes novērtējums nav veikts, skaitļi no dienestu darba dokumentiem vai citiem līdzīgiem iekšējiem dokumentiem tabulā nav iekļauti, jo tos nav oficiāli apstiprinājusi Regulējuma kontroles padome.

Pārredzamības nolūkā pārskata tabulā ir izmantota bruto izmaksu un ieguvumu pieeja. Visas skaitļos izteiktās izmaksas, kā arī kvalitatīvie un kvantitatīvie ieguvumi vai izmaksu ietaupījumi Komisijas ietekmes novērtējumos ir iekļauti tabulā. Izmantojot pašreizējos ietekmes novērtējumus, nav iespējams iegūt vienu neto skaitli, jo ieguvumi bieži vien ir kvalitatīvi savā būtībā vai kvantitatīvi tādā veidā, ka ir grūti veikt neto aprēķinus bez diskretām izvēlēm, kuras varētu apstrīdēt. Visas skaitļos izteiktās izmaksu ietaupījumu aplēses, kas atrodamas Komisijas ietekmes novērtējumos, ir iekļautas tabulā (ailē "ieguvumi"). Ja tabulā par konkrētu dosjē izmaksu ietaupījumu aplēses nav atrodamas, tas nozīmē, ka Komisijas ietekmes novērtējumā šādu aplēšu nav.

Jāuzsver, ka tad, ja Komisijas ietekmes novērtējumos kārtējās izmaksas tiek apkopotas par vairākiem gadiem, šīs izmaksas tabulā ir sadalītas pa attiecīgajiem gadiem, izmantojot vidējo aritmētisko rādītāju, jo jēdziens "kārtējs" Komisijas ietekmes novērtējumos parasti attiecas uz ikgadējo biežumu. Tomēr šajā korekcijā nav ņemts vērā tas, ka "kārtējs" var nozīmēt citu noteiktu intervālu atkarībā no konkrētā ietekmes novērtējuma. Lai palielinātu pārredzamību, tiek izvēlēta vienkārša pieeja, nevis pieeja, kas ir vairāk pielāgota konkrētajam gadījumam.

¹ Parasti Komisija veic ietekmes novērtējumus priekšlikumiem, kuriem paredzama būtiska ietekme uz ekonomiku, vidi vai sociālo jomu. Tomēr ir izņēmumi, galvenokārt steidzamības dēļ. Šādos gadījumos Komisija tā vietā sagatavos dienestu darba dokumentu.

Pārredzamības apsvērumu dēļ prezidentvalsts Dānija ir atturējusies veikt turpmākas korekcijas skaitļos, kas ņemti no Komisijas ietekmes novērtējumiem, pat ja tas varētu palielināt precizitāti. Tā, piemēram, tabulā visi skaitļi ir norādīti faktiskajās cenās, kā tie ir norādīti ietekmes novērtējumos, nevis salīdzināmajās cenās, kas ņem vērā inflāciju, jo tam būtu nepieciešams korigēt skaitļus, pamatojoties uz virkni pieņēmumu, kurus varētu apstrīdēt un apšaubīt. Turklāt "vienreizējās izmaksas" no Komisijas ietekmes novērtējumiem tabulā nav ne aprēķinātas kā ikgadējās izmaksas, ne arī diskontētas, – atkal tāpēc, ka tam būtu jāveic korekcijas skaitļos, pamatojoties uz apstrīdamiem pieņēmumiem, kas samazinātu pārredzamību. Jāuzsver, ka abu metodikas pieeju rezultātā izmaksas tiek novērtētas par zemu.

Visbeidzot, jāatzīmē, ka pārskata tabulas skaitļiem ir ierobežojumi. Komisijas individuālie ietekmes novērtējumi balstās uz dažādiem pieņēmumiem, tostarp pamatscenārijiem, metodēm, datiem un labklājības rādītājiem. Tādēļ atsevišķi skaitļi var nebūt tieši salīdzināmi, un dažos gadījumos dažādu ietekmju kvantitatīva noteikšana var būt neprecīza, nenoteikta vai nepilnīga. Turklāt dažu ieguvumu kategoriju vērtība var būt apjomīga, tomēr kvantitatīva noteikšana nav iespējama, un tāpēc tā nav uzskaitīta. Tāpat starp atsevišķiem tiesību aktiem var būt mijiedarbības ietekme. Jāatzīmē arī, ka īstenošana valstu līmenī ("pārmērīga reglamentēšana") varētu radīt potenciāli augstākas izmaksas, kā arī veicināt sadrumstalotību. Neraugoties uz šiem ierobežojumiem un kaut arī šos skaitļus nevar aplūkot izolēti no ieguvumiem, ko radītu attiecīgie priekšlikumi, tie sniedz aptuvenu pārskatu par to, kā pašlaik izstrādē esošā ES regulējuma plūsma ietekmē izmaksas.

1. tabula. A pielikumā izmantotā metodikas pieeja

Temats	Datu tvērums	Aspekti, kam jāpievērš uzmanība
1. Piemērojamie tiesību akti	Regulas un direktīvas.	Visi priekšlikumi, par kuriem notiek sarunas Padomē vai attiecībā uz kuriem Pastāvīgo pārstāvju komiteja ir pieņēmusi Padomes pilnvarojumu dialogiem. Ietver visus aktīvos dosļus līdz 2025. gada 8. oktobrim (piezīme: ir svītrots <i>Augsnes monitoringa akts</i> , par ko EP vienojās 23. oktobrī).
	Neattiecas uz lēmumiem, ieteikumiem, atzinumiem un deleģētajiem un īstenošanas aktiem.	Deleģētie un īstenošanas akti nav iekļauti, jo tiem reti pievieno ietekmes novērtējumus. Saskaņā ar Padomes 2023. gada ietekmes novērtējuma ziņojumu šāds novērtējums ir veikts 0,5 procentiem deleģēto aktu. Atsevišķos gadījumos deleģētie akti var radīt ievērojamas izmaksas/slogu.
2. Būtiskums	a) Tiesību akti, par kuriem notiek sarunas Padomē.	Iespējams, ka priekšlikumu nevar pieņemt, ja nav pietiekama atbalsta, pat ja Komisija priekšlikumu neatsauc.
	b) Tiesību akti ar pieņemtu Padomes pilnvarojumu.	
3. Ietvertās ekonomiskās sekas	a) Kārtējās un vienreizējās tiešās administratīvās un pielāgošanas izmaksas, kā arī tiešie ieguvumi un (ja pieejami) tiešie izmaksu ietaupījumi.	Izriet no Komisijas ietekmes novērtējuma ar minimālām datu korekcijām. Ieguvumus, izmaksu ietaupījumus un izmaksas ir grūti pārvērst neto ekonomisko seku rādītājā, jo bieži vien nav precīzi norādīts, vai ieguvumi, izmaksu ietaupījumi un izmaksas ir kārtēji vai vienreizēji un vai tie ietekmē uzņēmumus vai publiskās iestādes.
	b) Aplēses, kas izriet no ietekmes novērtējumiem, kurus parasti sagatavo, iesniedzot priekšlikumus. Dažkārt ietekmes novērtējumi vēlāk tiek atjaunināti, ņemot vērā grozījumus, bet tas notiek reti.	Faktiskie skaitļi var atšķirties no tiem, kas norādīti sākotnējā priekšlikumā. Ja ir izstrādāta un izmantota jauna metodika par to, kā ņemt vērā būtiskus grozījumus, datus var attiecīgi pielāgot.
	c) Pamatojoties uz vēlamo (vai vienīgo) iespēju, kas izklāstīta ietekmes novērtējumos.	Iespējams, ka Eiropas Parlaments un Padome ir apsprieduši kādu no citiem risinājumiem vai pilnīgi atšķirīgu risinājumu.
	Dati ietver tikai tiešās izmaksas, izmaksu ietaupījumus un ieguvumus, nevis netiešos skaitļus. Ja aplēses aptver diapazonu, tas ir norādīts datos (skatīt A pielikumu).	
4. Izmaksu veidi	a) Attiecībā uz valstu budžetiem izmanto kopējās bruto izmaksas, proti, izmaksas visām 27 dalībvalstīm.	Dalībvalstis tiks ietekmētas atšķirīgi – atkarībā no tādiem faktoriem kā lielums vai esošā politika.
	b) Izmaksas tiek apkopotas attiecībā uz visām dalībvalstīm. Ja nav norādīts, ka "pakalpojumu sniedzēju" izmaksas attiecas uz publiskām iestādēm, tiek uzskatīts, ka tās ir izmaksas uzņēmumiem.	
5. A pielikuma apzīmējumi	0 = novērtējums veikts, nav paredzams, ka priekšlikumam būs ekonomiskas sekas.	
	>0 = novērtējums veikts, paredzams, ka priekšlikumam būs ekonomiskas sekas, kas nav izteiktas skaitļos.	
	"-" = novērtējuma nav.	
Vispārīgs komentārs	Izmaksas aptver minimālu īstenošanu. Attiecībā uz direktīvām dalībvalstis var veikt vairāk, nekā direktīvas īstenošana prasa.	